

GAZETA MUZEALNA

BIULETYN INFORMACYJNY

MUZEUM

ZIEMI KARLIŃSKIEJ

Egzemplarz bezpłatny

Dawny pałac w Karścinie. Widok z lat 80. XX w. Fot. Archiwum WUOZ w Koszalinie

Serdecznie zapraszamy do lektury najnowszego wydania **GAZETY MUZEALNEJ**, w którym czeka na Państwa wiele ciekawych tematów. W tym numerze szczególnie polecamy artykuł o wystawie fotograficznej „Rewers Jurora”, a także fascynującą opowieść o nowym ekspozycie związanym z dramatycznymi wydarzenia-

mi z 1980 roku – Erupcją ropy i gazu w Karlinie. Tradycyjnie na łamach gazety znajdują Państwo cykl „Historia jednego zabytku”, tym razem poświęcony pałacowi w Karścinie.

Oprócz tego, przedstawiamy nasz nowy projekt realizowany wspólnie z Zespołem Szkół w Karlinie oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Domacynskiego Ośrodka Spotkań.

Ponadto wspominamy o bardzo interesującej nas mieszkańców karlina wystawie pn. Karlino w PRL. Na koniec polecamy również artykuł dotyczący wystawy czasowej pn. „Karlino w PRL”, który z pewnością zainteresuje wszystkich mieszkańców i sympatyków naszej małej ojczyzny. Zapraszamy również do lektury i dowiedzenia naszej placówki.

w numerze:

REWERS JURORA

Wystawa fotografii członków jury konkursu
TAKIE JEST ŻYCIE, TAKI JEST ŚWIAT
ROMUALD DŁUGOSZ, JÓZEF GALIK, ZIEMOWIT KALKOWSKI,
KAZIMIERZ RATAJCZYK, JAROSŁAW ROSOWSKI, BOGUSŁAW SIWKO

Wystawa czasowa
strona 2

Historia jednego zabytku
strona 4

Nowy eksponat
strona 3

REWERS JURORA

W dniu 26 stycznia o godz. 17.00 w Muzeum Ziemi Karlińskiej odbył się wernisaż wystawy pn. REWERS JURORA

Od wielu lat tradycyjnie w styczniu w naszym Muzeum prezentujemy autorskie wystawy. W tym roku nie było inaczej – 26 stycznia o godzinie 17:00 uroczystie otworzyliśmy nową ekspozycję fotograficzną pod tytułem „REWERS JURORA”.

„REWERS JURORA” to zbiór fotografii autorstwa członków Jury konkursu „Takie jest życie, taki jest świat”, który od 30 lat organizuje Karliński Ośrodek Kultury w Karlinie. Konkurs ten pierwotnie nosił nazwę „Cztery pory roku” i został zapoczątkowany w 1993 roku z inicjatywą

Jarosława Rosowskiego, ówczesnego instruktora kółka fotograficznego. Przez następne 14 lat odbywały się kolejne edycje konkursu oraz pokonkursowe wystawy pod tą nazwą. W 2007 roku, dla odświeżenia tematyki nadsyłanych prac, nazwę konkursu zmieniono na „Takie jest życie, taki jest świat”, która obowiązuje do dziś.

W ramach wystawy zaprezentowane zostały prace takich artystów jak: Romuald Długosz, Józef Galik, Ziemowit Kalkowski, Kazimierz Ratajczyk, Jarosław Rosowski oraz Bogusław Siwko.

Otwarcie wystawy „Rewers Jurora”

Otwarcie wystawy „Rewers Jurora”

Otwarcie wystawy „Rewers Jurora”

Otwarcie wystawy „Rewers Jurora”

REWERS JURORA

Wystawa fotografii członków jury konkursu
TAKIE JEST ŻYCIE, TAKI JEST ŚWIAT

FERIE Z MUZEUM

Działalność edukacyjna w muzeach odgrywa kluczową rolę w upowszechnianiu wiedzy i kultury, służąc jako most między instytucjami kulturalnymi a społecznością

W Muzeum Ziemi Karlińskiej w Karlinie, w trakcie ferii zimowych, odbyły się inspirujące warsztaty modelarskie pod kierunkiem doświadczonego modelarza Igora Jeżyny. Uczestnicy mieli niepowtarzalną okazję, by pod jego baczna opieką tworzyć fascynującą dioramę o tematyce militarnej. Modelarstwo to nie tylko świetna zabawa, ale również doskonały sposób na rozwijanie zdolności manualnych i konstrukcyjnych. Praca nad małymi detalami i precyzyjnymi elementami modeli wymaga cierpliwości, skupienia i

precyzji. Jest to także doskonały sposób na wyciszenie i odprężenie, umożliwiający uczestnikom chwilę oderwania się od codziennego zgiełku i problemów. Dodatkowo, tworzenie modeli militarnych to świetna okazja do pogłębienia wiedzy historycznej. Uczestnicy warsztatów mogli zgłębiać tajniki historii wojskowości oraz zagadnień związanych z mechaniką i techniką budowy modeli. To nie tylko edukacyjne doświadczenie, ale również doskonała okazja do rozwijania zainteresowań i pasji wśród miłośników modelarstwa.

Nowy eksponat w Muzeum

Fragment pocisku kalibru 152 mm, który został użyty do ostrzelania słynnego prewentera podczas Erupcji Ropy i Gazu na szybie Daszewo-1 w grudniu 1980 roku, trafił do naszego Muzeum. Warto przypomnieć, że w trakcie tych wydarzeń, aby usunąć wadliwy prewenter, sztab ratunkowy opracował plan polegający na jego odstrzeleniu przy użyciu armaty kalibru 85 mm. Następnie podjęto próbę z haubicą 122 mm, jednakże i ta nie była w stanie poradzić sobie z prewenterem. Ostatecznie, to użycie pocisku o kalibrze 152 mm, 27 grudnia o godzinie 14:00, przyniosło skutek, gdyż prewenter został zniszczony. W trakcie tego zdarzenia oddano łącznie 21 celnych strzałów. Chcielibyśmy serdecznie podziękować Panu Grzegorzowi Kawalko za przekazanie tego cennego eksponatu, który ma znaczenie nie tylko dla historii naszej gminy, ale także dla całej społeczności. W naszej kolekcji znajduje się jeden taki fragment pocisku, który został wypożyczony z Muzeum Oręża Polskiego w Kolobrzegu.

Historia jednego zabytku

W bieżącym numerze naszego biuletynu przybliżymy historię pałacu w Karścinie, który na przestrzeni lat był własnością trzech znanych rodów pomorskich. Pałac ten, będący świadkiem wielu ważnych wydarzeń, kryje w sobie bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne regionu

Po raz pierwszy nazwa Karścina pojawia się w dokumentach w 1227 roku, później w 1276 roku. Wtedy to biskup kamieński Hermann von Gleichen potwierdził posiadłość kościoła katedralnego w Kołobrzegu, w tym dochody w Karstin. Karścino na mapie Lubi-

w randze ministra gabinetu Saksonii i Królestwa Polskiego. Ernst Christoph von Manteuffel posiadał tytuł hrabiego (ur. 22 lipca 1676 w Karścinie, zm. 30 stycznia 1749 w Lipsku) – królewsko-polski i elektorsko-saski szambelan i poseł, poseł nadzwyczajny Rzeczypospolitej

Karścino. Widok pałacu wg ryciny Alexandra Dunckera z 1 poł. XIX w.

nusa z 1618 roku widnieje jako Kestine. Kerstin ponownie pojawia się z nazwiskiem w 1545 roku, gdy podczas wizytacji kościoła w Rügenwalde (Darłowo) stwierdzono, że Henninck Manduvel z Kerstin winien był kościołowi 75 marek.

Tak jak już na wstępie zostało wymienione Karścino znajdowało się na przestrzeni ostatnich kilku wieków w rękach znanych pomorskich rodów jak von Manteuffel, von der Goltz, oraz von Gaudecker. Przez wiele lat wieś była własnością Kapituły Kołobrzesckiej. Na przełomie XVII/XVIII wieku była ona lennem rodziny Manteufflow, której posiadłością było również Kruckenbeck (Krukowo) i Krühne (Skronie, gm. Gościno) w 1666 roku.

Jednym z pierwszych właścicieli o którym można więcej napisać był Ernest Krzysztof Manteuffel. Była to to postać dość ciekawa ponieważ w początkach XVIII w. ów dziedzic pozostawał na służbie króla Augusta Mocnego

w Królestwie Danii w latach 1705-1711 i w 1715 roku. W 1716 August II Mocny chciał uczynić go także posłem w Danii, lecz Duńczycy sprzeciwili się tej kandydaturze. W 1730 ustąpił ze stanowiska w gabinecie i przeniósł się do swych dóbr w Karcinie, lecz nadal utrzymywał kontakt z drezdeńskim gabinetem.

On to w lasach koło Karścina urządzał polowania goszcząc w swoim dworze 2 sierpnia 1731 roku również króla Prus Wilhelma Fryderyka I. Wygląd dworu z tego okresu nie jest jeszcze znany. Natomiast pozostałości po rodzinie Manteuffel w można znaleźć w kościele. Otóż okna zawierają stare witraże z herbami rodzin Manteuffel, na wschodniej ścianie znajdują się nagrobki E. Hansa Manteuffla z Kruckenbeck (zm. 1594 w wieku 67 lat) oraz Hennincka Manteuffla w pełnej zbroi rycerskiej. Dwa epitafia poświęcone są Antoniusowi Bogislausowi von Manteuffel, który zginął w 1704 roku podczas oblężenia Landau,

oraz Sophie Charlotte von Manteuffel. Dodatkowo na zachodniej ścianie wiszą dwie rodowe tablice genealogiczne z 1698 roku, jedna zaczynająca się od Christopha Arnda von Manteuffel.

Po Ernście Krzysztofie (rok przed jego śmiercią) Karści-no w 1748 r. odziedziczył zięć Friedricha von der Goltz.

Ciąg dalszy w następnym numerze.

Krystian Zalewski

Karścino. Widok pałacy z lat. 60. XX w. Fot. Archiwum WUOZ w Koszalinie

KARLINOPOLIS LABORATORIUM DZIEDZICTWA IV

Z radością informujemy, że wspólnie ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju Domacynskiego Ośrodka Spotkań z Domacyna będziemy realizować projekt pn. **KARLINOPOLIS – LABORATORIUM DZIEDZICTWA IV** w ramach programu „Wspólnie dla dziedzictwa”

Projekt ten obejmuje działania edukacyjne, które skupią się na poznawaniu historii karlińskich kamienic oraz miejsc zabytkowych. Wynikiem tych działań będzie stworzenie gry planszowej **KARLINOPOLIS**. Projekt gry jest realizowany przy współpracy Zespołu Szkół w Karliniu.

Uczniowie z kierunku Technik grafiki i poligrafii cyfrowej, pod opieką Krystiana Zalewskiego oraz Ireneusza Tyborskiego, podjęli się opracowania merytorycznego oraz graficznego gry planszowej, której celem jest przekazanie wiedzy o historii Karlina w formie rozrywki.

VIII edycja gry planszowej KARLINOPOLIS

Osadnictwo w Karlinie po II wojnie rozpoczęło się już 20 marca 1945 roku. Od tego czasu wspólnie tworzymy naszą „małą ojczyznę”. Jako pokolenie, które odziedziczyło tę spuściznę, powinniśmy pielęgnować pamięć naszych pierwszych osadników. W związku z powyższym, datą upamiętniającą w naszej społeczności jest 20 marca. Jako instytucja kultury aktywnie uczestniczymy w tych uroczystościach, organizując m.in. turniej gry planszowej KARLINOPOLIS

VIII Turniej gry planszowej KARLINOPOLIS.

W ramach obchodów Dnia Osadnika, które obchodzimy 20 marca zorganizowany został coroczny turniej gry planszowej KARLINOPOLIS. W tym roku odbyła się już VIII edycja turnieju do którego przystąpiło 28 uczniów, a cały skład do turnieju sformowany został przez Panią Iwonę Wałasek nauczycielką historii ze Szkoły Podstawowej w Karlinie. Nad całym turniejem w tym roku w roli BANKIERÓW czuwały wyznaczone osoby z Młodzieżowej Rady Miejskiej w Karlinie oraz uczniowie z Zespołu Szkół w Karlinie.

Na koniec turnieju Piotr Woś wręczył nagrody, a zwycięzcami tegorocznego turnieju zostali:

- I miejsce Amelia Nowak – 81 630 grzywien
- II miejsce Marysia Zalewska – 69 800 grzywien
- III miejsce Iga Jasińska – 63 300 grzywien

Zamknięciem tego etapu było złożenie kwiatów ku czci Naszych Pierwszych Osadników.

Serdecznie gratulujemy i zapraszamy za rok.

VIII Turniej gry planszowej KARLINOPOLIS.

VIII Turniej gry planszowej KARLINOPOLIS.

Karlıno w PRL

W dniu 26 marca o godz. 16.00 w ramach Obchodów Dnia Osadnika w Muzeum Ziemi Karlińskiej odbył się wernisaż nowej wystawy pn. Karlıno w PRL

Wystawa Karlıno w PRL.

Na wystawę składały się eksponaty i materiały archiwalne przede wszystkim z okresu lat 70. i 80. Jest okres gdy nawet w najbardziej szarych chwilach życia każdy starał się dorzucić odrobinę koloru, humoru. Był to czas, gdy pomimo trudności gospodarczych, politycznych i społecznych, ludzie znajdowali sposoby na tworzenie radości i rozwijało kreatywne strategie przetrwania. Dlatego też wspominamy ten czas nie tylko z nutą

Wystawa Karlıno w PRL.

nostalgii, ale także z uznaniem dla siły i wyobraźni ludzi, którzy potrafili cieszyć się życiem pomimo trudności. Przeszłość PRL była czasem sprzeczności, gdzie obok działań rządowych, propagandy i socrealizmu, kwitła także kultura, nauka i życie codzienne.

Poprzez unikatowe eksponaty, fotografie, przybliżyliśmy ten okres widziany również przez pryzmat naszego miasta.

Wystawy by niebyło nie zbiory własne Muzeum Ziemi Karlińskiej, Krystiana Zalewskiego oraz darczyńców. Serdecznie dziękujemy za udostępnienie eksponatów: Mar-

cie Sobczak-Jensen, Martynie Łukomskiej, Lilianie Patyk, Janinie Zalewskiej, Adamowi Grzywacz, Mieczysławowi Chromiak.

Muzealne wydarzenie roku

Szczecin. Muzealne wydarzenie roku.

Chcielibyśmy się z Państwem podzielić dobrą nowiną, że w 13. edycji konkursu na Zachodniopomorskie Wydarzenie Muzealne Roku 2022, przedsięwzięcie pod nazwą „Ciekawe miejsca i zabytki Karlina”, realizowane przez Krystiana Zalewskiego we współpracy ze Stowarzyszeniem Domacyńskiego Ośrodka Spotkań w Domacynie, zostało wyróżnione przez Komisję Konkursową. Wśród laureatów znalazły się tak renomowane instytucje jak Muzeum w Koszalinie, Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie czy Muzeum Narodowe w Szczecinie. Nasz

Nagrodzony projekt pn. Ciekawe miejsca i zabytki Karlina.

projekt został uhonorowany w kategorii działalność edukacyjna. Zachodniopomorskie Wydarzenie Muzealne Roku organizowanym przez Stowarzyszenie Muzealników Polskich Oddział Zachodniopomorski, pod patronatem Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. Celem konkursu jest wybór i uhonorowanie autorów najlepszych przedsięwzięć muzealnych w regionie w dwóch kategoriach: działalności wystawienniczej i edukacyjno-popularyzatorskiej.

muzeum.kokkarlino.pl

GAZETA MUZEALNA

Wydawca: Muzeum Ziemi Karlińskiej
Redaguje: Krystian Zalewski.

Muzeum Ziemi Karlińskiej
ul. Szymanowskiego 17
78-230 Karlino
muzeum.kokkarlino.pl

